

LEGE
privind gospodăriile țărănești (de fermier)

nr. 1353-XIV din 03.11.2000

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.14-15/52 din 08.02.2001

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- [Articolul 1.](#) Obiectul prezentei legi
- [Articolul 2.](#) Gospodăria țărănească. Noțiune
- [Articolul 3.](#) Statutul juridic al gospodăriei țărănești
- [Articolul 4.](#) Răspunderea gospodăriei țărănești și a membrilor ei
- [Articolul 5.](#) Legislația privind gospodăria țărănească
- [Articolul 6.](#) Statul și gospodăria țărănească

Capitolul II
DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE

- [Articolul 7.](#) Drepturile
- [Articolul 8.](#) Obligațiile

Capitolul III
CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA

- [Articolul 9.](#) Dreptul la constituire
- [Articolul 10.](#) Constituirea
- [Articolul 11.](#) Denumirea gospodăriei țărănești
- [Articolul 12.](#) Sediul
- [Articolul 13.](#) Înregistrarea
- [Articolul 14.](#) Ținerea Registrului de stat gospodăriilor țărănești (de fermier)

Capitolul IV
ADMINISTRATORUL GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI. MEMBRII EI

- [Articolul 15.](#) Administratorul gospodăriei țărănești
- [Articolul 16.](#) Membrii
- [Articolul 17.](#) Drepturile și obligațiile membrului gospodăriei țărănești

Capitolul V
BUNURILE MEMBRILOR GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI

- [Articolul 18.](#) Statutul juridic al bunurilor folosite în comun de membrii gospodăriei țărănești

[Articolul 19.](#) Înstrăinarea cotei din bunurile comune

[Articolul 20.](#) Separarea și divizarea bunurilor comune

[Articolul 21.](#) Moștenirea

Capitolul VI

MUNCA, ASIGURAREA SOCIALĂ ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ DE STAT

[Articolul 22.](#) Munca

[Articolul 23.](#) Asigurarea socială și asistența socială de stat

Capitolul VII

EVIDENȚA ȘI RAPOARTELE

[Articolul 24.](#) Evidența și rapoartele

[Articolul 25.](#) *Abrogat*

Capitolul VIII

ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII

[Articolul 26.](#) *Abrogat*

[Articolul 27.](#) Încetarea activității

Capitolul IX

ASOCIAȚIILE GOSPODĂRIILOR ȚĂRĂNEȘTI

[Articolul 28.](#) Scopurile, statutul juridic și patrimoniul asociației gospodăriilor țărănești

[Articolul 29.](#) Organele asociației

[Articolul 30.](#) Adunarea generală

[Articolul 31.](#) Consiliul

[Articolul 32.](#) Comisia de cenzori

[Articolul 33.](#) Reorganizarea și lichidarea asociației

Capitolul X

RĂSPUNDERI

[Articolul 34.](#) Răspunderi pentru încălcarea prezentei legi

Capitolul XI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

[Articolul 35.](#) Îndatoririle Guvernului

[Articolul 36.](#) Dispoziții tranzitorii

[Articolul 37.](#) Abrogări

Notă: În cuprinsul legii, cuvântul „conducător”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „administrator” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023

Notă: În textul legii, sintagma „Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier)”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Registrul de stat al gospodăriilor țărănești (de fermier)” la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.270 din 22.09.2022, în vigoare 01.01.2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I **DISPOZIȚII GENERALE**

Articolul 1. Obiectul prezentei legi

(1) Prezenta lege reglementează bazele juridice, organizatorice, economice și sociale privind constituirea și încetarea activității gospodăriei țărănești (de fermier), denumită în continuare *gospodărie țărănească*, precum și activitatea ei.

(2) Prevederile prezentei legi nu se extind asupra activității persoanelor care țin gospodărie auxiliară (casnică) sau care practică activități în întovărășirile pomicole ori legumicole.

(3) Prevederile [Legii nr.220/2007](#) privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se aplică gospodăriilor țărănești (de fermier) în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.

[Art.1 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

[Art.1 completat prin Legea nr.270 din 22.09.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 2. Gospodăria țărănească. Noțiune

(1) Gospodăria țărănească este o întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor și asupra altor bunuri, pe munca personală a membrilor unei familii (membri ai gospodăriei țărănești), avînd ca scop obținerea de produse agricole, prelucrarea lor primară, comercializarea cu preponderență a propriei producții agricole.

(2) Gospodăria țărănească se poate constitui și dintr-o singură persoană fizică.

(3) Numai gospodăriile țărănești pot desfășura activitate individuală de întreprinzător în agricultură.

(4) Gospodăriile țărănești desfășoară activități pe terenurile agricole, sectoarele de teren din intravilan ocupate de case, anexe gospodărești și grădini, precum și pe orice alte suprafețe sau terenuri, în conformitate cu legislația.

(5) Gospodăriile țărănești pot desfășura pe sectoarele de teren din intravilan ocupate de case, anexe gospodărești și grădini doar activități agricole de horticultură și turism rural.

[Art.2 modificat prin Legea nr.270 din 22.09.2022, în vigoare 01.01.2023]

Articolul 3. Statutul juridic al gospodăriei țărănești

(1) Gospodăria țărănească are statutul juridic de persoană fizică.

(2) Suprafața terenurilor și mărimea altor bunuri, inclusiv arendate, ale gospodăriei țărănești trebuie să asigure utilizarea preponderentă în cadrul acesteia (mai mult de 50 la sută anual) a muncii personale a membrilor ei.

(3) În cazul în care nu întrunește condițiile expuse la art.2 alin.(1) sau la alin.(2) din prezentul articol, gospodăria țărănească este obligată să asigure, în termen de 3 luni, astfel de condiții sau să-și înceteze activitatea în modul stabilit de legislație.

(4) Dacă prevederile alin.(3) din prezentul articol sau ale art.24 alin.(1) nu sînt îndeplinite, gospodăria țărănească este lipsită de înlesnirile și privilegiile prevăzute de prezenta lege și de alte acte legislative.

[Art.3 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Articolul 4. Răspunderea gospodăriei țărănești și a membrilor ei

(1) Gospodăria țărănească nu poartă răspundere pentru obligațiile personale ale membrilor ei.

(2) Membrii gospodăriei țărănești poartă răspundere solidară nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, cu excepția bunurilor care, potrivit [Codului de procedură civilă](#), nu fac obiectul urmăririi.

Articolul 5. Legislația privind gospodăria țărănească

Activitatea gospodăriei țărănești este reglementată de prezenta lege, de [Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi](#), de Codul civil, [Codul funciar](#), [Codul fiscal](#), [Codul muncii](#) și de alte acte normative.

Articolul 6. Statul și gospodăria țărănească

(1) Statul garantează respectarea drepturilor gospodăriei țărănești și asigură apărarea intereselor ei legale.

(2) Statul nu poartă răspundere pentru obligațiile gospodăriei țărănești, iar gospodăria țărănească nu poartă răspundere pentru obligațiile statului.

(3) Nu este admis amestecul autorităților administrației publice în activitatea gospodăriei țărănești, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Capitolul II DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE

Articolul 7. Drepturile

(1) Gospodăria țărănească are dreptul:

- a) să dispună de ștampilă, să deschidă conturi bancare, inclusiv valutare;
- b) să-și determine direcția și volumul activității financiare și economice;
- c) să angajeze și să elibereze lucrători în bază de contracte individuale de muncă (în continuare *angajați*);
- d) să construiască, în conformitate cu actele normative, obiectivele necesare activității sale;
- e) să efectueze lucrări de irigare, desecare și alte lucrări de ameliorare în conformitate cu actele normative;
- f) să ia și să dea în arendă terenuri și alte bunuri;
- g) să dispună de produsele și de veniturile sale;
- h) să stabilească prețurile de comercializare la producția proprie;
- i) să desfășoare activitate economică externă în conformitate cu legislația;
- j) să asigure riscul pierderii (nimicirii) sau deteriorării bunurilor comune ale membrilor gospodăriei, precum și alte riscuri de întreprinzător;
- k) să fie participant la societatea comercială și membru al cooperativei de întreprinzători, inclusiv străine (excepție făcând calitatea de participant deplin la societatea în nume colectiv sau la societatea în comandită);
- l) să fie membru al organizațiilor necomerciale;
- m) să desfășoare alte activități care nu contravin legislației.

[Art.7 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

[Art.7 modificat prin [Legea nr.160 din 07.07.2016](#), în vigoare 16.09.2016]

Articolul 8. Obligațiile

Gospodăria țărănească este obligată:

- a) să primească licențe, în conformitate cu legislația, în cazul practicării de activități pasibile de licențiere;
- b) să asigure, conform legislației, protecția muncii membrilor gospodăriei și persoanelor care lucrează în bază de contract;
- c) să achite integral și la timp salariile angajaților, să plătească, în numele membrilor și al angajaților gospodăriei, contribuțiile de asigurări sociale de stat și să le acorde asistență socială;
- d) să folosească terenurile la destinație;
- e) să păstreze fertilitatea solului prin măsuri de protecție, să aplice tehnologii care ocrotesc natura;
- f) să acorde, în modul stabilit de legislație, servitute în terenurile pe care le deține;
- g) să nu încalce drepturile proprietarilor și ale beneficiarilor funciari vecini;
- h) să respecte standardele, cerințele ecologice și sanitaro-veterinare, alte cerințe, prevăzute de legislație, privind calitatea producției comercializabile;

- i) să îndeplinească integral și la timp obligațiile fiscale;
- j) să îndeplinească alte obligații prevăzute de lege.

Capitolul III

CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA

Articolul 9. Dreptul la constituire

(1) Fondator al gospodăriei țărănești poate fi persoana fizică care a atins vârsta de 18 ani, are capacitate de exercițiu deplină, posedă teren cu drept de proprietate privată.

(2) O persoană fizică poate fi fondatorul (membrul) numai al unei gospodării țărănești.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.752-XV din 21.12.2001](#), în vigoare 17.01.2002]

Notă: Se declară neconstituțională sintagma "și locuiește permanent pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care urmează să fie înregistrată gospodăria" din art.9 alin.(1) conform [Hot. Curții Constituționale nr.40 din 12.07.2001](#)

Articolul 10. Constituirea

(1) Gospodăria țărănească se constituie pe principiul liberului consimțământ.

(2) Gospodăria țărănească se creează în temeiul declarației de constituire, semnată de fondator și de potențialii membri ai acesteia.

(3) În declarația de constituire a gospodăriei țărănești (de fermier), denumită în continuare *declarație de constituire*, trebuie să se indice:

a) denumirea completă și abreviată a gospodăriei;

b) sediul gospodăriei, numărul de telefon, adresa electronică;

c) numele, prenumele, numărul de identificare personal (IDNP), data nașterii, cetățenia și domiciliul fondatorului și al potențialilor membri ai ei, informații privind aflarea acestora în relații familiale cu fondatorul;

d) numerele de înregistrare, amplasarea și suprafața, conform cadastrului bunurilor imobile, a terenurilor proprietate individuală sau proprietate comună, inclusiv a terenurilor din extravilan considerate grădini, precum și a terenurilor arendate;

e) componența altor bunuri imobiliare care se transmit în proprietate comună membrilor gospodăriei.

[Alin.(4) art.10 abrogat prin [Legea nr.270 din 22.09.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

[Art.10 completat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

[Art.10 modificat prin [Legea nr.270 din 22.09.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

[Art.10 modificat prin [Legea nr.1496-XV din 29.11.2002](#), în vigoare 20.12.2002]

Articolul 11. Denumirea gospodăriei țărănești

(1) Denumirea completă a gospodăriei țărănești va conține cuvintele *gospodărie țărănească*, numele fondatorului și denumirea unității administrativ-teritoriale unde își are sediul gospodăria.

(2) Denumirea abreviată a gospodăriei țărănești va conține inițialele *G.Ț.*, numele fondatorului și denumirea unității administrativ-teritoriale unde își are sediul gospodăria.

(3) Denumirea completă și denumirea abreviată a gospodăriei țărănești vor conține și alte date pentru a nu fi identice denumirii unei alte gospodării țărănești înregistrate anterior.

[Art.11 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.270 din 22.09.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

Articolul 12. Sediul

Sediul gospodăriei țărănești este în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi în care este înregistrată.

[Art.12 modificat prin [Legea nr.270 din 22.09.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

[Art.12 în redacția [Legii nr.752-XV din 21.12.2001](#), în vigoare 17.01.2002]

Notă: Se declară neconstituțional art.12 conform [Hot. Curții Constituționale nr.40 din 12.07.2001](#)

Articolul 13. Înregistrarea

(1) Gospodăria țărănească se înregistrează de către fondatorul ei la structura teritorială a organului înregistrării de stat în a cărei rază de competență se află unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi în care fondatorul deține teren. În cazul în care fondatorul deține terenuri amplasate în hotarele a două sau mai multe unități administrativ-teritoriale de nivelul întâi, cererea de înregistrare a gospodăriei țărănești se prezintă structurii teritoriale a organului înregistrării de stat alese de fondator.

(2) Pentru înregistrarea gospodăriei țărănești, fondatorul prezintă:

a) declarația de constituire;

b) copiile de pe documentele ce confirmă dreptul de proprietate privată al fondatorului și al potențialilor membri ai gospodăriei asupra terenurilor;

c) copiile de pe contractele de arendă a terenurilor, după caz, autentificate;

d) bonul de plată a taxei de înregistrare a gospodăriei.

(3) În termenul stabilit la art.5 din [Legea nr.220/2007](#) privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, structura teritorială a organului înregistrării de stat înregistrează gospodăria țărănească sau, după caz, refuză înregistrarea.

(4) Gospodăria țărănească nu poate fi înregistrată dacă nu sînt prezentate documentele prevăzute la alin.(2) sau conținutul lor contravine legii.

(5) Decizia motivată privind refuzul de a înregistra gospodăria țărănească se remite fondatorului în scris.

(6) Refuzul de a înregistra gospodăria țărănească sau încălcarea termenelor ei de înregistrare pot fi contestate în conformitate cu prevederile [Codului administrativ](#).

(7) Gospodăria țărănească este în drept să înceapă activitatea din ziua înregistrării.

[Art.13 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

[Art.13 modificat prin Legea nr.270 din 22.09.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.13 modificat prin Legea nr.155 din 15.07.2022, în vigoare 05.09.2022]

[Art.13 modificat prin [Legea nr.1151-XV din 21.06.2002](#), în vigoare 05.07.2002]

[Art.13 completat prin [Legea nr.752-XV din 21.12.2001](#), în vigoare 17.01.2002]

Articolul 14. Ținerea Registrului de stat gospodăriilor țărănești (de fermier)

(1) Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier) este ținut de structura teritorială a organului înregistrării de stat în modul stabilit de prezenta lege, de [Legea nr.220/2007](#) privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, de [Legea cu privire la registre](#) și de alte acte normative.

(2) În Registrul gospodăriilor țărănești se înscriu următoarele date:

a) denumirea completă și denumirea abreviată a gospodăriei, sediul ei;

b) numărul de identificare de stat (IDNO) al gospodăriei și data înregistrării ei;

c) numele, prenumele, numărul de identificare personal (IDNP), data nașterii, cetățenia și domiciliul fondatorului și al fiecărui ulterior administrator al gospodăriei;

d) numele, prenumele, numărul de identificare personal (IDNP), data nașterii, cetățenia și domiciliul altor membri ai gospodăriei, informații privind aflarea acestora în relații familiale cu fondatorul gospodăriei;

d¹) numele, prenumele, data nașterii, numărul de identificare de stat, domiciliul, țara de reședință, cetățenia beneficiarului efectiv/beneficiarilor efectivi, astfel cum este definit în [Legea nr.308/2017](#) cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

e) numerele de înregistrare, amplasarea și suprafața, conform cadastrului bunurilor imobile, a terenurilor proprietate individuală sau proprietate comună, inclusiv a terenurilor din extravilan considerate grădini, precum și a terenurilor arendate;

f) alte date prevăzute de legislație.

(3) Modificările datelor din declarația de constituire intră în vigoare la data consemnării lor în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier).

(4) Structura teritorială a organului înregistrării de stat păstrează documentele în a căror bază au fost făcute înscrierile în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier) și eliberează extrase din el.

[Alin.(5)-(6) art.14 abrogat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

[Art.14 completat prin Legea nr.268 din 28.11.2024, în vigoare 29.11.2024]

[Art.14 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

[Art.14 modificat prin Legea nr.270 din 22.09.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.1496-XV din 29.11.2002](#), în vigoare 20.12.2002]

[Art.14 modificat prin [Legea nr.752-XV din 21.12.2001](#), în vigoare 17.01.2002]

Capitolul IV

ADMINISTRATORUL GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI. MEMBRII EI

Articolul 15. Administratorul gospodăriei țărănești

(1) Administrator al gospodăriei țărănești este fondatorul, iar în cazul eliberării fondatorului din funcție, unul dintre membri care a atins vârsta de 18 ani și are capacitate de exercițiu deplină, ales de ceilalți membri ai gospodăriei.

[Alin.(2) art.15 abrogat prin [Legea nr.752-XV din 21.12.2001](#), în vigoare 17.01.2002, celelalte se renumerează]

Notă: Se declară neconstituționale lit.a), lit.b) alin.(2) art.15 conform [Hot. Curtii Constituționale nr.40 din 12.07.2001](#)

(2) Administratorul gospodăriei țărănești:

a) reprezintă gospodăria în instanță de judecată, în relațiile cu alte autorități publice, precum și cu persoane fizice și juridice;

b) organizează activitatea gospodăriei;

c) efectuează, în numele gospodăriei, tranzacții, eliberează procuri pentru efectuarea de tranzacții;

d) angajează și eliberează lucrători;

e) ține evidența timpului de lucru și salariilor persoanelor care lucrează în bază de contract, efectuează înscrieri în carnetul lor de muncă, precum și al membrilor gospodăriei;

f) stabilește politica de evidență în gospodărie, asigură evidența contabilă și prezentarea rapoartelor în conformitate cu legislația;

g) asigură predarea în arhivă a documentelor de plată a salariilor și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, precum și a documentelor prevăzute la art.24 alin.(2);

h) exercită alte atribuții neinterzise de lege.

(3) În cazul incapacității temporare de muncă sau absenței sale îndelungate, administratorul gospodăriei țărănești are dreptul să încredințeze îndeplinirea obligațiilor sale unui membru cu capacitate deplină de exercițiu, iar în cazul constituirii gospodăriei țărănești dintr-o singură persoană, unei alte persoane, faptul consemnându-se în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier).

(4) Administratorul gospodăriei țărănești își poate da demisia ori poate fi destituit prin hotărâre a membrilor ei în cazul executării necorespunzătoare sau neexecutării îndelungate a atribuțiilor.

(5) În cazul înlocuirii administratorului gospodăriei țărănești, membrii ei anunță în scris, în decursul unei săptămâni, structura teritorială a organului înregistrării de stat care a înregistrat gospodăria.

[Art.15 modificat prin Legea nr.270 din 22.09.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.15 modificat prin [Legea nr.752-XV din 21.12.2001](#), în vigoare 17.01.2002]

Articolul 16. Membrii

(1) Pot fi membri ai gospodăriei țărănești, în afară de fondator, următoarele persoane apte de muncă: soțul (soția), părinții, copiii, inclusiv adoptivi, frații, surorile și nepoții lui care au atins vârsta de 16 ani, precum și alte persoane care sînt membri ai familiei respective.

(2) Nu sînt considerate membri ai gospodăriei țărănești persoanele care lucrează în gospodărie în bază de contract.

(3) Primirea în gospodăria țărănească se face cu acordul membrilor ei.

(4) Leșirea din gospodăria țărănească se face la cerere și nu necesită acordul celorlalți membri ai ei.

(5) Excluderea din gospodăria țărănească se face în baza hotărîrii celorlalți membri ai ei.

(6) Calitatea de membru al gospodăriei țărănești apare și încetează în ziua efectuării înscrierilor respective în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier).

(7) Litigiile dintre membrii gospodăriei țărănești se soluționează în instanță de judecată.

[Art. 16 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

[Art. 16 completat prin [Legea nr.1496-XV din 29.11.2002](#), în vigoare 20.12.2002]

Articolul 17. Drepturile și obligațiile membrului gospodăriei țărănești

(1) Membrul gospodăriei țărănești este în drept:

- a) să aleagă și să fie ales administrator al gospodăriei;
- b) să ia cunoștință de datele referitoare la activitatea economică și financiară a gospodăriei;
- c) să ceară cota sa din produsele și veniturile gospodăriei;
- d) să iasă din gospodărie primind cota sa din bunurile comune în numerar sau în natură;
- e) să efectueze alte acțiuni neinterzise de lege.

(2) Membrul gospodăriei țărănești este obligat să participe prin muncă personală la activitatea gospodăriei și să respecte alte prevederi ale legislației.

(3) În cazul în care nu a participat prin muncă personală la activitatea gospodăriei în decursul a 3 ani consecutivi, membrul gospodăriei țărănești urmează să fie exclus.

(4) În termenul indicat la alin.(3) nu se include perioada în care membrul nu a participat la activitatea gospodăriei țărănești din cauza faptului că a fost ales în o funcție electivă, a făcut serviciul militar în termen, a studiat la o instituție de învățămînt sau a fost bolnav.

(5) În cazul în care și-a pierdut calitatea de membru al familiei administratorului gospodăriei țărănești, membrul ei își păstrează drepturile și obligațiile dacă întrunește celelalte condiții stabilite de prezenta lege.

[Art. 17 modificat prin [Legea nr.1496-XV din 29.11.2002](#), în vigoare 20.12.2002]

Capitolul V

BUNURILE MEMBRILOR GOSPODĂRIEI ȚĂRĂNEȘTI

Articolul 18. Statutul juridic al bunurilor folosite în comun de membrii gospodăriei țărănești

(1) Bunurile folosite în comun de membrii gospodăriei țărănești pot aparține:

- a) unui sau mai multor membri ai gospodăriei cu drept de proprietate individuală;
- b) membrilor gospodăriei cu drept de proprietate comună în devălmășie sau cu drept de proprietate comună în diviziune dacă ultimul este prevăzut în contract.

(2) Bunurile care se află în proprietatea comună a membrilor gospodăriei țărănești (denumite în continuare *bunuri comune*) se formează din:

- a) mijloacele bănești și alte bunuri aduse, cu drept de proprietate comună, în gospodărie de membrii ei;
- b) produsele și veniturile obținute din activitatea independentă a gospodăriei sau din activitatea ei cu alte întreprinderi;
- c) veniturile obținute din tranzacții cu valori mobiliare procurate de gospodărie;
- d) prestațiile de asigurări sociale primite de gospodărie;
- e) donațiile de la organizații și cetățeni;
- f) creditele și împrumuturile luate de gospodărie;
- g) alte bunuri comune obținute în conformitate cu legea.

(3) Bunuri comune pot fi: terenurile, plantațiile, construcțiile gospodărești și alte construcții, instalațiile de ameliorare și alte instalații, vitele productive și de muncă, păsările, tehnica agricolă și altă tehnică, mijloacele de transport, utilajele, inventarul și alte bunuri, procurate pentru gospodărie în comun de membrii ei.

(4) Dispunerea de bunurile comune se efectuează cu acordul tuturor membrilor gospodăriei

țărănești.

Articolul 19. Înstrăinarea cotei din bunurile comune

(1) Membrul gospodăriei țărănești este în drept să vîndă, să dăruiască sau să înstrăineze în alt mod cota sa din bunurile comune exclusiv membrilor gospodăriei sau altor persoane, enumerate la art.16 alin.(1), care nu erau, dar au devenit membri ai gospodăriei.

(2) Membrii gospodăriei țărănești au dreptul prioritar față de alți membri ai familiei fondatorului ei de a procura cota ce se înstrăinează din bunurile comune.

(3) Membrul gospodăriei țărănești este obligat să informeze ceilalți membri ai ei și ceilalți membri ai familiei fondatorului de gospodărie privind comercializarea cotei sale din bunurile comune, precum și prețul ei de vînzare.

(4) În cazul în care membrii gospodăriei țărănești și ceilalți membri ai familiei fondatorului refuză să procure cota ce se înstrăinează din bunurile comune sau în cazul în care aceștia nu-și îndeplinesc, în decursul unei luni de la data informării lor privind înstrăinarea cotei, intenția de a o procura, membrul care înstrăinează cota este în drept să ceară separarea ei în modul stabilit la art.20.

(5) Dacă întreaga cotă din bunurile comune s-a vîndut, a fost dăruită sau înstrăinată în alt mod, se consideră că titularul care a înstrăinat-o s-a retras din gospodărie, faptul consemnîndu-se în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier) și, după caz, în alte registre.

[Art.19 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Articolul 20. Separarea și divizarea bunurilor comune

(1) Atribuirea în proprietate individuală a unei cote din bunurile comune se efectuează prin separare sau divizare.

(2) Cota din bunurile comune se atribuie membrului gospodăriei țărănești:

a) la pierderea calității de membru al gospodăriei fără ca el să întemeieze o nouă întreprindere (separarea cotei din bunurile comune);

b) la urmărirea cotei pentru obligațiile personale ale membrului gospodăriei (separarea cotei din bunurile comune);

c) la încetarea activității gospodăriei (divizarea bunurilor comune).

(3) Cota membrului gospodăriei țărănești din bunurile proprietate comună în devălmășie se consideră egală cotelor celorlalți membri dacă, cu acordul acestora, cota nu a fost micșorată din cauza participării lui neînsemnate cu bunuri sau cu muncă personală la activitatea gospodăriei.

(4) În cazul pierderii calității de membru al gospodăriei țărănești, cota din mijloacele fixe de producție care se află în proprietate comună este inseparabilă în natură. În acest caz, cota se plătește în bani, în producție agricolă sau în alt fel. Modul de plată se stabilește cu acordul celorlalți membri ai gospodăriei.

(5) Urmărirea cotei din bunurile comune pentru obligațiile personale ale membrului gospodăriei țărănești se efectuează în cazul în care datoriile acestuia nu pot fi acoperite cu alte bunuri ale lui.

(6) La încetarea activității gospodăriei țărănești, bunurile comune se divizează în modul stabilit de legislația civilă.

[Art.20 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Articolul 21. Moștenirea

Cota din bunurile comune se moștenește în modul stabilit de legislația civilă.

[Art.21 modificat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

Capitolul VI

MUNCA, ASIGURAREA SOCIALĂ ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ DE STAT

Articolul 22. Munca

(1) Relațiile de muncă din cadrul gospodăriei țărănești sînt reglementate de [Codul muncii](#) și de contractele individuale de muncă.

(2) Timpul de lucru în gospodăria țărănească se include în vechimea în muncă și în stagiul de cotizare pe baza înscrierilor din carnetul de muncă și a certificatelor, eliberate de casele teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, ce confirmă plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Articolul 23. Asigurarea socială și asistența socială de stat

(1) Membrii și angajații gospodăriei țărănești sînt pasibili de asigurare socială și de asistență socială de stat în conformitate cu legislația.

(2) Gospodăria țărănească plătește, în condițiile stabilite de legislație, contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru membrii și angajații săi.

(3) Pensia de stat pentru membrii și pentru angajații gospodăriei țărănești se stabilește și se acordă în condițiile legii.

Capitolul VII EVIDENȚA ȘI RAPOARTELE

[Titlul cap.VII modificat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

Articolul 24. Evidența și rapoartele

(1) Gospodăria țărănească ține evidența activității sale și prezintă rapoarte conform evidenței sintetice ori analitice sau conform partidei simple, stabilite de Guvern.

(2) Gospodăria țărănească predă arhivei de stat teritoriale documentele care fac parte din Fondul arhivistic de stat, precum și documentele membrilor și ale angajaților săi.

[Art.24 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

[Art.24 modificat prin [Legea nr.270 din 22.09.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

Articolul 25. Impozitarea

[Art.25 abrogat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

Capitolul VIII ÎNCETAREA ACTIVITĂȚII

[Denumirea modificată prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

Articolul 26. Reorganizarea

[Art.26 abrogat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

Articolul 27. Încetarea activității

(1) Gospodăria țărănească își încetează activitatea prin hotărîre a membrilor ei, în cazul lipsei datoriilor față de bugetul public național, sau a instanței de judecată.

(2) Gospodăria țărănească poate să își înceteze activitatea prin hotărîre a instanței de judecată la cererea:

a) unui membru al gospodăriei, a primăriei sau a Serviciului Fiscal de Stat dacă sînt încălcate prevederile art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2), inclusiv în cazul în care nici unul dintre membrii gospodăriei nu are drept de proprietate asupra pămîntului;

b) unui membru al gospodăriei sau a creditorului (creditorilor) în cazul insolabilității ei;

c) moștenitorului dacă nu a rămas nici un membru și nici un moștenitor al acestuia nu dorește să țină mai departe gospodăria; precum și

d) în alte cazuri prevăzute de lege.

(3) Particularitățile încetării activității gospodăriei țărănești în cazul insolabilității ei sînt definite în legislația privind falimentul.

(4) Activitatea gospodăriei se consideră încetată din momentul radierii acesteia din Registrul de stat al gospodăriilor țărănești (de fermier).

[Art.27 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

[Art.27 modificat prin [Legea nr.270 din 22.09.2022](#), în vigoare 01.01.2023]

[Art.27 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

[Art.27 modificat prin [Legea nr.90 din 29.05.2014](#), în vigoare 27.06.2014]

Capitolul IX **ASOCIAȚIILE GOSPODĂRIILOR ȚĂRĂNEȘTI**

[Denumirea modificată prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

Articolul 28. Scopurile, statutul juridic și patrimoniul asociației gospodăriilor țărănești

(1) Pentru a-și coordona activitatea, a-și instrui, perfecționa, consulta și informa membrii, pentru a atrage investiții, a-și reprezenta și apăra interesele comune patrimoniale și profesionale, gospodăriile țărănești sînt în drept să se unească după principiul teritorial sau de producție în asociație a gospodăriilor țărănești (denumită în continuare *asociație*).

(2) Asociația este o organizație necomercială cu drept de persoană juridică care activează în conformitate cu legislația și cu statutul ei.

(3) Denumirea asociației trebuie să conțină cuvintele “asociația gospodăriilor țărănești”.

(4) Asociația nu poartă răspundere pentru obligațiile membrilor ei, iar aceștia nu poartă răspundere pentru obligațiile asociației.

(5) Patrimoniul asociației se formează din taxele de constituire și din cotizațiile membrilor ei, din taxele pentru serviciile pe care le prestează, din donații și din alte venituri neinterzise de lege.

(6) La ieșire din asociație sau la lichidarea ei, membrii nu beneficiază de drepturi asupra patrimoniului asociației.

[Art.28 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

Articolul 29. Organele asociației

Asociația are următoarele organe de conducere, de execuție și de control:

a) adunarea generală a membrilor asociației (denumită în continuare *adunare generală*), organ superior;

b) consiliul asociației (denumit în continuare *consiliu*), organ executiv;

c) comisia de cenzori sau cenzorul, denumiți în continuare *comisie de cenzori*, organ de control; precum și

d) alte organe prevăzute de statutul asociației.

[Art.29 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

Articolul 30. Adunarea generală

(1) De competența exclusivă a adunării generale țin:

a) modificarea și completarea statutului asociației, aprobarea statutului modificat;

b) aprobarea, modificarea și completarea regulamentelor organelor asociației;

c) alegerea președintelui și celorlalți membri ai consiliului asociației, alegerea (numirea) membrilor comisiei de cenzori;

d) primirea și excluderea din asociație;

e) aprobarea direcțiilor principale de activitate, schemei de încadrare și salarizare, bugetului asociației;

f) aprobarea rapoartelor asociației și ale organelor de conducere, de execuție și de control.

(2) Adunarea generală este deliberativă dacă la ea sînt prezenți cel puțin două treimi din reprezentanții membrilor asociației.

(3) Hotărârile adunării generale se adoptă cu votul majorității reprezentanților membrilor asociației prezenți la adunare.

[Art.30 modificat prin [Legea nr.4 din 02.02.2023](#), în vigoare 18.02.2023]

Articolul 31. Consiliul

(1) De competența consiliului țin:

- a) convocarea adunării generale;
- b) prezentarea către adunarea generală a propunerilor privind primirea și excluderea din asociație;
- c) prezentarea către adunarea generală a raportului anual al asociației și al raportului propriu;
- d) efectuarea altor acțiuni prevăzute de statut.

(2) Ședința consiliului este deliberativă dacă la ea participă cel puțin jumătate din membrii lui, inclusiv președintele.

(3) Membrii consiliului nu pot fi și membri ai comisiei de cenzori.

[Art.31 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Articolul 32. Comisia de cenzori

(1) Comisia de cenzori exercită controlul asupra activității asociației, inclusiv asupra respectării statutului și altor regulamente ale acesteia, și este subordonată numai adunării generale.

(2) Comisia de cenzori se conduce de legislație, de statutul asociației și de regulamentul său.

(3) Comisia de cenzori elaborează raportul anual și îl prezintă adunării generale anuale.

[Art.32 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Articolul 33. Reorganizarea și lichidarea asociației

(1) Asociația se poate reorganiza prin fuziune, asociere, separare, divizare sau transformare exclusiv în organizații necomerciale.

(2) Patrimoniul asociației, în proces de lichidare, care a rămas după satisfacerea tuturor creanțelor este predat altor asociații, iar în caz de imposibilitate, organizațiilor de binefacere sau autorităților administrației publice locale.

[Art.33 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Capitolul X RĂSPUNDERI

Articolul 34. Răspunderi pentru încălcarea prezentei legi

Încălcarea prezentei legi prin:

- a) prezentarea unor date eronate pentru Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier);
- b) refuzul neîntemeiat de a înregistra gospodăria țărănească;

[Lit.c) art.34 abrogată prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

d) refuzul neîntemeiat de a face modificări în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier) sau de a elibera extrase din el;

e) refuzul neîntemeiat de a efectua înscrieri în carnetele de muncă ale membrilor și angajaților gospodăriei țărănești sau înscrierea în ele a unor date eronate;

f) neprezentarea de date sau prezentarea de date eronate referitoare la numărul de angajați din gospodăria țărănească;

g) neîndeplinirea condițiilor prevăzute la art.3 alin.(3); precum și

h) alte acțiuni definite de lege

atrage răspunderea prevăzută de lege.

[Art.34 modificat prin Legea nr.4 din 02.02.2023, în vigoare 18.02.2023]

Capitolul XI DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 35.

(1) Guvernul, în decursul a 2 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea [Legii cu privire la proprietate](#), [Legii cadastrului bunurilor imobile](#), [Legii privind administrația publică locală](#), [Legii contabilității](#), [Legii cu privire](#)

[la faliment](#), [Legii privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova](#), [Codului fiscal](#), [Codului cu privire la contravențiile administrative](#) și altor acte legislative în concordanță cu prezenta lege;

va aproba Regulamentul privind modul de ținere a evidenței și de prezentare a rapoartelor de către gospodăriile țărănești (de fermier);

va stabili plafonul taxei de înregistrare a gospodăriilor țărănești, al taxei de efectuare a înscrierilor în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier) și al taxei de eliberare a extraselor din el;

va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Articolul 36.

(1) Gospodăriile țărănești înregistrate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi vor prezenta primăriilor, pînă la 1 ianuarie 2002, documentele necesare înscrierii în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier) a modificărilor ce rezultă din prezenta lege. Pentru înregistrarea modificărilor nu se percepe taxă.

(2) Întreprinderile individuale care desfășoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(1) se vor reînregistra pînă la 1 ianuarie 2002, efectuîndu-se înscrierile de rigoare în Registrul de stat gospodăriilor țărănești (de fermier). Pentru reînregistrare nu se percepe taxă.

(3) Persoanele care desfășoară activitatea prevăzută la art.2 alin.(1) și nu au înregistrat gospodăria țărănească sau întreprinderea de o altă formă juridică de organizare sînt lipsite de înlesnirile și privilegiile prevăzute de prezenta lege și de alte acte legislative, purtînd răspunderea stabilită de legislație.

(4) Asociațiile întemeiate înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi vor aduce, pînă la 1 ianuarie 2002, statutul lor în concordanță cu prezenta lege sau se vor reorganiza, sau se vor lichida în modul stabilit de legislație. Pentru înregistrarea modificărilor și completărilor făcute în statutele asociațiilor nu se percepe taxă.

(5) Serviciul Fiscal de Stat din oficiu va radia din Registrul fiscal de stat gospodăriile țărănești care au fost înregistrate pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi și care nu au efectuat reînregistrarea în conformitate cu alin.(2).

[Art.36 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

[Art.36 completat prin [Legea nr.90 din 29.05.2014](#), în vigoare 27.06.2014]

[Art.36 modificat prin [Legea nr.361-XV din 13.07.2001](#), în vigoare 10.08.2001]

Articolul 37.

De la data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă [Legea nr.841-XII din 3 ianuarie 1992](#) cu privire la gospodăria țărănească (de fermier), cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 3 noiembrie 2000.

Nr.1353-XIV.